בס"ד

מכללה ירושלים ע"ר
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

Michlalah Jerusalem College
Quality in Torah, Academia and Education

סילבוס לקורס: פסיכולוגיה התפתחותית - מבוא, 60004.4.1

שם המרצה: קאליש ניצה

סוג הקורס : שיעור

שנת הלימודים: תש"פ , הקורס נלמד בסמסטר ב

מספר השעות ונקודות זכות: 1 ש"ש, 2 נ.ז.

שנת הלימוד בתכנית: ב

דרישות קדם: אין

מטרות / תוצרי למידה: מטרת הקורס להקנות לסטודנטיות מושגי יסוד מהמחקר והתיאוריה בפסיכולוגיה התפתחותית. הסטודנטיות תלמדנה תהליכים ותיאוריות קלאסיות של התפתחות קוגניטיבית, רגשית, וחברתית. תכרנה תהליכי התפתחות האופייניים לתקופות השונות שעובר האדם מהינקות ועד הזקנה תוך הסתכלות על תהליך נורמטיבי לצד הכרת השונות והחריגות. יושם דגש על הבנת התהליכים ההתפתחותיים ומשמעותם לעבודה החינוכית של המורה בכיתה.

- הסטודנטית תקבל ידע תיאורטי על הפסיכולוגיה הכללית ועל משמעותה של הפסיכולוגיה ההתפתחותית
- הסטודנטית תקבל ידע על חשיבותה של הפסיכולוגיה ההתפתחותית להבנת האדם.
- הסטודנטית תקבל ידע תיאורטי של הגישות הקלאסיות בפסיכולוגיה ההתפתחותית, כגון: פרויד, אריקסון, אדלר, פיאז'ה ועוד
- הסטודנטית תבין את ההתפתחות של האדם בכל שלביו הן מבחינה קוגניטיבית הן מבחינה ריגשית והן מבחינה חברתית ומשפחתית.
- הסטודנטית תלמד את הקשר בין התיאוריה לחיי המעשה החינוכי כמורה לעתיד בבית הספר או כגננת בגן הילדים.

תיאור הקורס: ההתפתחות האנושית הוא תחום מחקר מדעי המתאר את השינויים שעובר האדם הקשורים לגיל שלו מהינקות ועד הזיקנה. שינויים בהתנהגות, בחשיבה, ברגש, ובאישיות. לאורך ההיסטוריה האנושית, פילוסופים ופסיכולוגים הציעו הסברים להבדלים בין בני אדם, הקשורים לגיל. הסברים שהתפתחו לתיאוריות קלאסיות המסייעות להבנת התפתחות האדם והציפיות ממנו בכל שלב התפתחותי. בקורס נלמד מבוא לתיאוריות השונות בפסיכולוגיה התפתחותית. אחרי שני שיעורי הקדמה נעבור על התיאוריות השונות תוך דגש על מושגי היסוד של התיאוריה, תרומתה הייחודית של כל תיאוריה להבנה הפסיכולוגית של האדם, וחיבורה למעשה החינוכי של המורה בבית הספר

התוכן הניתן מידי שבוע, מטלות וחומרי קריאה:

מס'	נושא, מטלות וחומר קריאה
1	מבוא להתפתחות האדם ולפסיכולוגיה התפתחותית התפתחות פיזית, סנסורית ותפיסתית, התפתחות קוגניטיבית, חברתית ואישיות
2	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית המשך תורשה וסביבה והתפתחות
3	התיאוריה הפסיכואנליטית של ז. פרויד
4	התיאוריה הפסיכואנליטית של ז. פרויד – המשך מנגנוני הגנה
5	התיאוריה הפסיכודינמית -חברתית של אריקסון

6	התיאוריה של ק.רוג'רס
7	עקרונות הפסיכולוגיה הפנומנאלית
8	תיאורית הלמידה החברתית - הביהביוריסטית ותורת הלמידה
9	התיאוריה החברתית של אדלר
10	התיאוריה ההתפתחותית של בולבי
11	התיאוריה הקוגניטיבית של פיאז'ה
12	תקופת ההתבגרות – התפתחות גופנית, קוגניטיבית , חברתית, רגשית ובין אישית
13	תקופת ההתבגרות – המשך סיכום

חובות הסטודנט בקורס:

1. נוכחות מלאה
2. קריאת חומר ביבליוגרפי
3. מבחן מסכם

אופן ההערכה - הרכב הציון

מרכיב	אחוז	ציון מינימלי למרכיב
מבחן	100%	

רשימה ביבליוגרפית:

קריאת חובה

אריקסון, א. (1976) שמונה שלבים של האדם מתוך: ילדות וחברה, ספרית הפועלים, תל אביב 1976, 197-184.

סוואב, ד. (2015). אנחנו, המוח שלנו: מהרחם ועד מאה ועשרים. אור יהודה: כנרת, זמורה-ביתן, דביר – מוציאים לאור בע"מ.

סולברג, ש. (2012). פסיכולוגיה של הילד והמתבגר: מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית (מהדורה שנייה מתוקנת ומורחבת). ירושלים: הוצאת מאגנס - האוניברסיטה העברית.

סרוף, א., קופר, ר. ודהארט, ג. (1998). התפתחות הילד: טבעה ומהלכה (מהדורה שלישית). תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

קווה, ג. (עורכת) (2014). פסיכולוגיה של הזדקנות וזיקנה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

קריאת רשות

בולבי, ג'ון. (1957) הפירוד מן האם בגיל הרך והשפעתו על התפתחות הילד, מכון סאלד

גנץ, יוסף. (1975) התורשה והסביבה מתוך יסודות הפסיכולוגיה ההתפתחותית אחיאסף, תל אביב 73-65

זיו,א. (1985) פסיכופתולוגיה של דימוי עצמי מתוך הגיל הלא רגיל, עמ' 357-345, תל אביב פאפירוס, 1985.

כהן-רז, ר. (1980) לבירור משמעותם של שלבי ההתפתחות מתוך מגמות , י"ד, 1980 146-137.

מוס, ר.א (1980) תאוריות על גיל ההתבגרות, תל אביב ספרית הפועלים פרקים 6-3, 10

פיאז'ה,ז (1972) שש מסות על התפתחות הנפשית, ספרית הפועלים

פרייברג, ס. (1976) שנים מופלאות, תל אביב, ספרית הפועלים עמ' 62-15